

Egészségügyi Alkalmazottak

Lapja

A betegápolók, ápolónők, okl. fábák, fürdő-
sök, fürdősnők, masszőrök, vizgyógykezelők,
pedikűrözők úszómesterek stb., kórházi segéd-
munkások és rokonszakmával foglalkozók
hivatalos szaklapja.

A Szövetség hivatalos órái: reggel 9-től 12-ig,
d. u. 3-tól 7 óráig. — Díjtalanul közvetít inté-
zetek, klinikák, kórházak, szanatóriumok, für-
dők és magánosok részére képzett személyn-
zetet helyben és vidékre.

MEGJELNIK MINDEN HÓ 1-én.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Dohány-utca 74. I. 16.
Telefon: József 122-24.

SZERKESZTŐ:

Dr. RAJNAI BÉLA
orvos, elnök

FELELŐS SZERKESZTŐ:
SZIEBEN F. JÓZSEF.

Hirdetések felvételnek a legutányosabb árban.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési ár: Negyedévre 5000 K.

Szüreti ünnepélyünkön — melyet f. évi október hó
4-én d. u. 4 órai kezdettel a Gyulhi-féle vendéglő kert-
helyiségében IX., Üllői-út 115. sz. alatt tartjuk meg, min-
denki ott legyen. Agitájak!

Figyelem!

Felhívjuk mindazokat a régi kartársakat és
kartársnőket, akik még tanfolyamot nem halgattak,
hogy jelentkezzenek egyesületünkben a titkárnőnél,
hogy a régi tagokat külön csoportba oszthassuk be.
— Jelentkezési határidő október hó 12.

*

Értesítjük tagtársainkat, hogy az október elején
megkezdendő 1925/26. évi betegápolási tanfolya-
munkon az újonnan jelentkezett hallgatóinkat elnök
urunk Rajnai Béla dr., a már régebben gyakorló
betegápolóinkat és betegápolónőinket pedig, akik
hivatalos képesítéssel még nem bírnak, tiszteletbeli
elnökurunk Schöller Károly dr. igazgató-főorvos
fogja tanításban részesíteni. — Rajnai dr. ur elő-
adási órái minden szerdán d. u. 5—7-ig lesznek,
Schöller dr. ur pedig minden kedden d. u. 5—7-ig
tart előadást.

*

Értesítjük tagjainkat, hogy régi titkárnőnk
Deák Mária újra elfoglalta hivatalát — működé-
sét megkezdte és kéri a tagokat, hogy minden
ügyünkben bizalommal forduljanak hozzá.

A betegápolóképzés ügye az Országos Közegész- ségi Egyesület Választmányá előtt.

Az Országos Közegész-ségi Egyesület részéről a
Magyarországi Betegápolók és Ápolónők Országos Egye-
sülete elnökéhez érkezett megtisztelő írásbeli felszólí-
tásra Rajnai Béla dr. orvos elnökünk szept. hó 20-án
a következő beadványt nyújtotta be a nevezett országos
egyesület választmányához:

Mélyen tisztelt tekintetes Választmány!

Ha a szanálás most országszerte oly időszerű jel-
szava értelmében seregszemlét tartunk Közegész-ség-
ügyünk Falstaff nyomorék hadát is megszegyenítő szá-
mos rokkantállományba jutott kérdése felett: aligha ta-
lálunk fontosabb és sürgősebb megoldásra váró problé-
mát, mint a betegápolók kiképzésének ügyét.

Minden lelkiismeretes orvos előtt — de minden

szervenő beteg embertársunk előtt is — bizonyára
gyakran ott lebeg az az aggódo kérdés, vajjon az az
egyén, akire az orvos távollétében betegünk ellátását,
felügyeletét, gondozását kell bízunk, a hivatása magas-
latán áll-e, vajjon rendelkezik-e azzal a testi-lelki ráter-
mettséggel, azzal az elengedhetetlen elméleti és gyakor-
lati tudással, amelyek hiányossága miatt bizony már
nem egy drága ember-élet áldozatul is esett.

Anélkül, hogy e kérdés fontosságának méltatásá-
val, avagy e kérdésnek hazánkban ez idő szerint való
állásával — helyesebben talán: rendezetlenségének jel-
lemzésével — e rövidre tervezett beadvány kapcsán,
amelyen tisztelt Választmány szives türelmét hosszabb
ideig igénybe venném, csupán egy e kérdéssel immár
közel tízenhat év óta behatóan foglalkozó orvos meg-
győződésével engedjék megállapítanom azt, hogy ez a
betegeink léteérdekét, áldásos orvosi működésünk sikerét
és így orvostársadalmunk megbecsülését is oly mélyen
érintő ügy valósággal a fülünkbe ordítja a végleges és
alapos rendezés sürgős szükségességét!

Hosszu évek során keresztül mint a Magyaror-
szági Betegápolók és Ápolónők Országos Egyesületének
(VII., Dohány ucca 74. Telefon: József 122-24) orvos-
einöke, akinek a betegápolóink kiképzésére ez idő sze-
rint egyedül jogosított országos egyesületünkben éven-
ként tartott 10—10 hónapos ingyenes betegápolási ta-
nofolyamaim révén, de még 25 esztendő: meghaladó or-
vosi működésem, klinikai, bábaképző intézeti, közkórházi,
harctéri szolgálatom kapcsán bőven volt alkalmam a
betegápolók kiképzésének, alkalmaztatásuknak, szervez-
kedésüknek, a közkórházainkban való súlyos ellátásuk-
nak stb. sok-sok ügyes-bajos kérdésével megismerked-
nem, e bajok gyökerét végül is abban látom, hogy
hiányzik a betegápolók kiképzésének, ellátásának egy-
séges államjogi szentesítése. Mert ugyebár, be kellett
látnom: mit használ egy-egy bármily ideális és altruis-
tikus érzésektől hevülő egyén minden fáradozása, a
betegápolás és betegápolók ügyének (maguknak vagyont
gyűjtő) kuruzslóival szemben valóságos sisyphusi mun-
kát igénylő élet-halál harca, — ha az állam nem jön
e per excellence köztügy támogatására az ő rendet te-
remtő tekintélyével?

Röviden: a betegápolóképzés ügyének államjogi
rendezését sürgősnek tartván e cél elérése végett véle-
ményem szerint e kérdés tanulmányozására és mellette
való állásfoglalásra az Országos Közegész-ségi Egye-
sület mélyen tisztelt Választmányá leghivatottabb lévén,
azzal a tiszteletteljes kéressel bátorodom a mélyen
tisztelt Választmány színe elé járulni, méltóztatásá a
betegápolók kiképzésének ügye beható tárgyalását napi-

rendre tüzetni és legbölcsebb belátása szerint esetleg a népjóléti miniszter urhoz intézendő emlékiratban ezen a szó szoros értelmében életbe vágó ügy végleges rendezéséhez hatalmas segítségével kegyesen hozzájárulni.

Természetesen, amennyiben szerény közreműködés a tárgyalás folyamán szükségesnek mutatkoznék, mindenkor hazafias lelkesedéssel fogok megítéző fel-szólítása esetében szíves rendelkezésére állani.

Maradtam a mélyen tisztelt tekintetes Választmány-nak Budapestén, 1925. szeptember hó 20.-án

alázatos szolgálja

R. B. dr.

Szövetségünk memoranduma.

A szaklapunk legutóbb megjelent számában leközöltük ausztriai egészségügyi alkalmazottak fizetését, melyet bérmozgalmuk alkalmával sikerült elérniök. Ha a fizetéseket magyar koronába számítjuk át, úgy azt látjuk, hogy ott még egy kezdő ápolónőnek is lényegesebb mértékben magasabb a havi fizetése, mint nálunk egy 5-10 vagy még több szolgálati évvel rendelkező ápolónőnek a fizetése. A fizetés 5 évenként emelkedik. A fizetésen kívül még sok egyéb előnyöket ért el a szövetségük.

Nálunk a szövetségünk, mely még az egészségügyi alkalmazottak meg nem értése miatt a képesítés munkájának nehézségeivel van erősen lekötve, egy-egy bérmozgalom esetében, szövetségünk erejének szemelődő tartásával kell követeléseit összefoglalnia és sok esetben abból is leengedni, nem mintha a vezetőség gyengesége követelné azt meg, hanem azért, mert nagy azoknak a száma, akik a szövetségén kívül állanak és veszélyeztetik egy komolyabb lépés esetén szövetségünk tagjainak megélhetését.

Szövetségünk számolva e nehézségekkel, most újabb mozgalmat indított a fővárosi kórházak személyzetének fizetés rendezése ügyében.

Ez alkalmából a különböző kórházak részéről összegyűjtöttük mindazon panaszokat és sérelmeket, amelyek orvoslásra szívesen tarthatnának és azt memorandumba foglalva, a főváros X. közegészségügyi tanácsának f. évi szeptember 22.-én benyújtottuk, kérve sürgős elintézésüket.

A memorandumban lefektetett kívánságok nem tartalmaznak lehetőségeket, csak amit a mai korban egy szerényen élő kultur ember a maga részére joggal megkövetelhet megkívánhat, különösen egy egészségügyi alkalmazott, aki élete veszélyeztetésével fáradozik a beteg emberiség javára hasznos munkával szolgálni.

Egyébként az alábbiakban kívánjuk ismertetni szövetségünk beadványát:

109/925.

Budapest Székesfőváros X. ügyosztálya tekintetes Tanácsának Budapest.

Szövetségünk a legmélyebb tisztelettel a következő kéréseket bátorodik a tek. Tanács elé terjeszteni, kérve azok sürgős elintézését.

1. A tek. Tanács a fővárosi ápolószemélyzet fizetését felemelve, egyenruhát ad, amelyre azonban havi 60.000 koronát levon. Az egyenruha viselését a szövetségünk is szükségesnek tartja, azonban azt hiszi, kéri, hogy ezen egyenruhát ne a műszerüzem készítse el, hanem az ápolónők a maguk költségén a megadott minta alapján készíthessék el, mert így olcsóbban tudnak az egyenruhához hozzájutni. Ha az egyenruhát a kórházak belébelegzik, akkor az ápolónők a ruhát egy év múlva, amikor az egyenruha saját tulajdonába megy át, más helyen nem használhatják, mert kívánnak téve annak a gyanúnak, hogy a ruhát jogtalanul uton szerezték. A tömeges rendelés miatt az alacsonyabb, vagy magasabb természetű ápolónők nem kapnak a természetnek megfelelő ruhát s így kénytelenek azt átalakítani, hogy ez némi formát nyerjen, ami teletemes költséggel jár. Ha ellenben az ápolónők a felemelt fizetést középpénzben kapnák

meg, az adott minta alapján — melyet szövetségünk a tek. Tanácsnak rövid időn belül be is fog mutatni — csináltatnának maguknak egyenruhát, ami által részben felesleges költségtől, részben pedig sok gondtól és munkától szabadulnának meg a kórházi vezetőségek.

II. A fővárosi kózkórházai tudomásunk szerint több mint egy éve már megszüntették a ruhailetményt, mely annak-előtte minden ápolónőnek járt. Ennek alapján mindazoknak az ápolónőknek, kik a főváros bármelyik kózkórházában több mint egy éve teljesítettek szolgálatot, a most kiosztásra került ruha, igazság és méltányosság szerint a tulajdonukat képezik, mégis megtörtént, hogy a legutóbbi időben elbocsájtott vagy eltávozott ápolónők csak az esetben vehették a ruhát birtokába, ha 370.000 koronát a kórház gondnokságának befizetett, ellenkező esetben a ruhát vissza kellett szolgáltatniuk. E célból kérjük a Tek. Tanács sürgős intézkedését az irányban, hogy vagy téríttessék meg az egy év óta visszatartott ruhailetmény, vagy pedig a kérdéses ruha számíttassék abba bele.

III. Szövetségünk tisztelettel kéri a Tek. Tanácsot, körvonalazza azon álláspontját, milyen mértékben akarja elhelyezni a kórházai az irtalmas nővéreket s milyen osztályokon akar világi ápolónőket alkalmazni. Amikor szövetségünk tagjai — akik hosszú évek kórházi gyakorlatával bírnak — hónapok óta állás nélkül vannak s szeretnének állást kapni a kórházakban, azt látjuk, hogy például a Szent Rókus kórházban új és új irtalmas nővéreket foglalják el a világi ápolónők helyét, akik pedig már hosszú évek óta megelégedésre töltötték be helyüket. Sőt akad közöltük olyan is, aki még nem is egy évvel ezelőtt, mint beteg kezeltetett a fenti kórházban. Szövetségünk, minden animozitástól menten az irtalmas nővérekkel szemben ismerni óhajtaná a Tek. Tanács határozatát, hogy tudja hová helyezze el tagjait, hogy azok a bizalmukat el ne veszítsék.

IV. Szövetségünk kéri, hogy a fővárosi kórházi alkalmazottak fizetése, tekintettel azok nehéz életveszélyes munkájára, már most a békekelléknél emeltesseék fel.

V. Mivel több kórházban az alkalmazottak élelmezése nem kielégítő, kérjük a kórházi alkalmazottak élelmezésének megjavítását.

VI. Szövetségünk évenként betegápoló tanfolyamokat rendezni tagjai számára, kéri a Tek. Tanács határozatát, hogy a kórházi vezetőségek tegyék lehetővé, hogy a kórházakban szolgáló tagjaink ezeken a tanfolyamokon megjelenhessenek.

VII. Szövetségünk megismétli azon régi kérését, hogy az egészségügyi alkalmazottak véglegesítésének kérdésével a Tek. Tanács sürgősen foglalkozzék.

Szövetségünk felajánlja, hogy igyekszik a fővárosi kórházakat megfelelő kiképzett személyzettel ellátni, ennek fejében tisztelettel kéri a Tek. Tanácsot, hogy a fenti kéréseket teljesíteni méltóztassék.

Kérésünket megismételve, annak méltányos elintézését várva, maradtunk

Budapestén, 1925. szeptember 22.

Hazafias tisztelettel:

főtűkár.

elnök.

Szövetségünk e kérésének teljesítéséhez csak egy kis emberi jóindulat és szociális megértés kell. Reméljük, hogy ez alkalommal ebben sem lesz hiány. Egyébként szövetségünk e kérésének támogatására felkérte fővárosi bizottsági tagjait is.

Ha kérésünk nem teljesül úgy ismételtén azt kell mondanunk, hogy szervekedésünkben az erő. Gyűjtsük azt össze végre egy táborba, mint azt a külföldi testvéreink tették és az eredmény sokkal előbb hozza meg győzelmünket, mint azt bárki is hinné.

Fürdős képzés.

A jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok igen sok munkást, legyen az szellemi, vagy fizikai, eltérítettek régi pályáikból és így ők más pályán remélik megtalálni a szerencséjüket. Ezek között sokan vannak, akik az egészségügy — itt is — a fürdős pályát választják, mert ezt hat hét alatt, azonban sok esetben, ennél rövidebb idő alatt is kielehet tanulni, és úgy vélik, hogy e pályán könnyű és gondtalan megélhetést tudnak maguknak biztosítani. Ez azonban ritka esetben sikerül, mert tulsok a munkáerő.

A Szövetség csak úgy tudja teljesíteni kötelességét, ha tagjai rendszeresen fizetik a járulékat.

Hogy a fürdősz képzés ezidő szerint mily nagy arányokat ölt azt a szakegyesületünk vezetősége tudja a legjobban megállapítani. Alig van egy hét, amidőn három-négyen, sokszor többen is, belépésre jelentkeznek ilyen újonnan kiképzett fürdőszők vagy fürdősnők, akik mindjárt szeretnének el is helyezkedni. Ez azonban a mai viszony mellett lehetetlen.

A megszállott területeinkkel 193 fürdőt veszítettünk el. A megmaradt fürdőink el vannak látva kipróbált jó munkakerővel és csak nagyon ritka esetben fordul elő egy-egy változás.

Azonban, hogy is történik ma a fürdőszők képzése! Ha valaki fürdősz vagy fürdősnő akar lenni, be megy egy gyógyintézetbe és megalkuszik — mint a piacon a kofával, — hogy mennyiért tanítják ki. Vannak azonban gyógyintézetek, ahol a tanítás díja fikszirozva van. Egy ilyen fürdősz képzés díja egymillió koronától egymillióöttszáz koronába kerül. A tanulási idő legtöbb helyen hat hét, azonban van eset, hogy bizonyítványt — ha jól megfizetik tanulás nélkül is kiadnak. Nagyon sok esetben — az ilyen új fürdősz vagy fürdősnő képesítéséhez kétség is fér, mert tudás szempontjából sok kívánni valót találhatnánk benne.

Sajnos az utóbbi időben oly nagy arányokat ölt a fürdősz képzés, ami szinte meglepő. Ma már nemcsak a gyógyintézetek foglalkoznak sommás összeg ellenében a fürdősz képzéssel, hanem vannak fürdőmesterek is, akik kereseti forrásként kívánják a maguk részére a fürdősz-képzést kisajátítani.

A fürdősz képzésre van egy belügyminiszteri határozat, mely szerint minden fürdő és gyógyintézet képezhet ki a maga részére megfelelő számú személyzetet. Ez a rendelkezés ilyen formában a mai viszonyok mellett rendben is volna, mert pl. ha valaki egy intézetnél mint fürdő-segédmunkás évék hosszu során át van alkalmazva és ott egy fürdősz állás megüresedik, első sorban is — ha rátermettsége és kellő intelligenciája van az ott alkalmazott segédmunkásnak — ő jöhet számba kellő képzés mellett. A gyakorlatban azt látjuk, hogy ez nem így van, mert a gyógyintézetek, melyek fürdősz-képzéssel foglalkoznak, nem a saját intézetük részére képeznek ki fürdőszöket és így megtörténik, hogy nem is helyeznek azok nagy súlyt a kellő kiképzésre, ami természetesen rovásra esik a kellően kiképzett és kipróbált fürdőszökekre.

Legujabban találtunk olyan igazolványt, amely oklevél címmel van kiállva. Miután Magyarországon a fürdősz-ipar törvényes képesítéshez nincsen kötve és az illetékes minisztérium ily irányu rendelkezést nem léptetett életbe, szerintünk az ily okmány kiadása illetéktelen. Az egészségügy ma állami felügyelet és ellenőrzés alá tartozik és róla a régi 1876. XIV. t. cikk intézkedik, ami azonban a mai viszonyok szerint elavult. Az egészségügyi törvények átformálásával a népjóléti minisztérium már évek óta foglalkozik, azonban e kérdés még ma sem nyert megoldást. A minisztérium részéről nyert értesülések szerint a fürdőszők és betágapolók képesítésének kérdése is megoldást fog nyerni. Tudomásunk van arról, hogy ujabban egy kimondottan fürdősz törvény kidolgozásán munkálkodnak, melyet a nemzetgyűlés őszi ülésén kívánunk benyújtani. Bár e fürdősz törvénytervezet szövegét nem ismerjük, kívánatosnak tartanánk annak előzetes megismerését mi is, mert az a reményünk, hogy a fürdősz képzés kérdését e törvénnyel kapcsolatosan úgy az egészségügy, valamint fürdőmunkáság szempontjából megelégedésre lehetne megoldani.

Nagy Pal

a fürdősz szakosztály elnöke.

Beteg- és temetkezési Önsegélyző alapunk.

Az önsegélyző alapunk f. évi augusztus 2.-án rendkívüli közgyűlést tartott, amely ülésen Balázs Flóra testvérünk elnököt, aki meleg szavakkal üdvözölte a közgyűlésen szép számban megjelent tagokat.

Szieben József szöv. főtitkars imertette az önsegélyző alap áldásos hivaását, kérve a közgyűlést, hogy mondja ki megalakulásának szükségességét, valamint működésének megkezdését.

Balázs Flóra elnökő feltepte a kérdést, hogy szükségesnek tartja-e a közgyűlés az Önsegélyző alap létesítését és működésének megkezdését.

A közgyűlés egyhangulag mondotta ki az Önsegélyző megalakítását valamint működésének f. évi augusztus 1.-én való megkezdését.

A határozat kimondása után Szieben József szöv. főtitkár ujból ismertette a szaklapunkban már közölt szabályait az Önsegélyző alapnak és a szükséges módosításokat is ismertette.

A szabályok ismertetése után fontos módosításokkal bővítette ki a közgyűlés a szabályokat.

A szabályokba felvettett a segélyezés időtartama, ami nem volt körvonalazva. A közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a szövetség által az alap kezelésre éaenként kijelölt vezetőség csakis olyan egyénekből állhat, akik az Önsegélyző alapnak is tagjai. Valamint kimondotta, hogy az Önsegélyző az esetben is fentartja a működését, ha a tagok száma 50 re apadna. A kérdések megvitatásában Balázs Flóra, Kovács Ferenc, Somogyi Anna, Válfy Ferenc, Boray Józsefné, Bell Vilma és még többen szóltak a tárgyakhoz.

A napirend kimerítése után még Szieben József szöv. főtitkár kérte a jelen voltakat, hogy az Önsegélyző alap kiépítésében mindenki vegye ki a részét.

Majd a tárgysorozat végeztével Balázs Flóra elnökő melegsavak kíséretében zárta be az ülést.

Az Önsegély alap ujabb segítővára a nincstelen egészségügyi alkalmazottak nagy tömegének, mely áldásait abban a mértékben fogja tudni éreztetni az arra rászorult egészségügyi alkalmazottak számára amily megértéssel azt felkarolják. Lebegjen mindenkinek a szeme előtt az a régi közmondás „Segíts magadon, az Isten is megsegít.” Ne várjunk idegenektől segítséget, hanem gyűjcsük össze szétforgácsolt erőinket, miáltal a sok kicsi erőből hatalmas erő és töke fejlődik, mely sok gondnak és nélkülözésnek lehet a megszüntetője. Hiszszük, hogy a vezetőségnek nemes törekvéseit kevesebb üres kritikával és több megértéssel segítik a szövetség tagjai gyakorlati alapon valóra váltani. Minden önsegélyzőtag ha csak egy új tagot szerez, már ezzel is nagyban elősegítette ez új intézményünk alapjának megerősödését.

A szövetség választmányi ülése.

A két hónapos nyári szünet után szövetségünk választmánya f. évi szeptember hó 10.-én ült össze, melyet dr. Benárd Agoston szövetségi elnök vezetett. A szokatlan nagy számban megjelent választmányi tagokat az elnök szeretettel üdvözölte és megállapítva a határozatképességet az ülést megnyitotta. Beszámoló a képesítés ügyében a minisztériummal folytatott tárgyalásokról, mit a választmány tudomásul vett. Válfy Ferenc falolvasta a jegyzőkönyvet, ami némi módosítással tu-

domásul vétetet. *Szele József* a pénztári állományról tett jelentést, amit a választmány egyhangulag vett tudomásul. *Szieben József* főtitkár szövetségüknek a nyári szünet alatt végzett munkájáról számolt be. Majd a fürdősök és betegápolók szakosztályainak határozatait terjesztette elő, kérve azok ügyében a szövetség vezetőségének eljárását. Ezután a beérkezett leveleket olvasta fel, melyeket a választmány tudomásul vett. *Dr. Benárd Ágost* elnök elfoglaltsága miatt távozott a választmány üléséről, melyet *Nagy Pál* alelnök vezettet tovább. *Szieben József* főtitkár az állásnküli tagok kérését terjesztette *Deák Mária* régi titkárnőnek újból való alkalmazása ügyében. A választmány hosszas tárgyalás után a tagok kérésének eleget tett. A főtitkár javaslatot tett az Otthonban végzendő átalakítás tárgyában. A választmány a javaslatot magáévá tette, azonban az ügy végleges elintézésével egy hetes bizottságot bízott meg. Egyéb kisebb ügyek elintézése után elnök az ülést bezárta.

EGÉSZSÉGÜGYI ROVAT.

A rákbetegség okozóját még mindig nem tudják kideríteni.

Évek óta mindenféle elméletet állítanak fel a tudósok, de eddig egy sem helytálló. Egyesek kutattak, nem a táplálkozásban, az életmódban rejlik-e a betegség oka. Volt orvos, aki a hússal való táplálkozásban találta a rák gyakori előfordulásának az okát. Ugy oszkoztott, hogy régebben kevesebb hússal táplálkoztak, mostanában pedig többel és ezért gyakoribb a rák. De e felfogás alaptalanságát azzal bizonyították be, hogy vegetáriánus is megkaphatja ezt a betegséget.

Újabb időben oly országot, illetőleg helységet kerestek, ahol a rák vagy elő nem fordul, vagy pedig csak ritkaságként fordul elő. A terv az volt, hogy azután fogják kutatni az okokat, miért van ez így. Nehány tudós figyelmébe Island szigetére irányult. Ezek odautaztak és kezdtek kutatni e sziget egyes helyiségeinek feltűnőbb jelenségeit. A hosszabb ideig tartott vizsgálatok után megállapították, hogy a rákmentes helyiségekben nincs patkány, egér és ezek elpusztítására szolgáló macska; de nincs ott az u. n. svábbogárnak egy bizonyos fajtája sem, mely csak pékműhelyben található.

Egy tudósunk feltűnt, hogy a rákbetegség főként az oly házakhoz van kötve, ahol süttkemence van. E körül hemzseget, a svábbogarak vagy tömege. De talált svábbogarat az ott használatban levő, tehát táplálékul szolgáló lisztben is. A tudós ezt az észlelését kiegészíti azzal, hogy molnárok és környezetükben élő emberek gyakran szenvednek rákban. Nem lehetetlen, hogy egy, a svábbogár emésztésatorájában élő élősködő kőzvetíti a rákkal való fertőzést; amennyiben az bejut az ember gyomrába illetőleg belébe.

Ha ez a felfogás helyesnek bizonyulna, akkor a rák és megelőzésének problémája meg lenne oldva. Sch - y.

ÁPOLÓK ÉS ÁPOLÓNÓK HIREI.

Igazgatósági ülés. A Betegápolók Egyesülete folyó évi szeptember 9-én igazgatósági ülést tartott, melyen *Baldás Flóra* elnökölt. A kéthónapi nyári szünet után nagy számban megjelent igazgatósági tagokat meleg szavakkal üdvözölte és a határozatképesség megállapítása után az ülést megnyitotta. *Zsemley Ferencné* felolvasta a jegyzőkönyvet, *Válfi Ferenc* a pénztári állományról számolt be. Az igazgatóság mindkettőt tudomásul vette. *Szieben József* főtitkár a nyári szünetben végzett munkáiról számolt be részletesen, ami tudomásul vétetet. Ezután a beérkezett leveleket olvasta fel a főtitkár. A kérényezők közül *Fazekas Kovács Jánosné* és *Karosszki Mihályné* kérelmét, melyben a III. osztályból a II. osztályba való áthelyezést kéri, azzal a fentartással tette magáévá az igazgatóság, ha a képesítő okmányuk a betegápolótanfolyamról nincs meg, úgy egy éven belül azt megszerzik. A levelek és kérények elintézése után a kórházakban felmerült panaszokat vitatta meg az igazgatóság és elhatározta, hogy a szövetség választmányára elé viszi sérelmeit és kéri, hogy az ügyekben tegye meg a lépéseket. Majd foglalkozott az egyesület tagjainak azon óhajával, hogy *Deák Máriát* a régi titkárnőt kérjék meg a titkári állás újból való elfoglalására. E kérdés hosszas megvitatása után úgy határozott az igazgatóság, hogy a tagok kérelmét, mely indokolt, a szövetség választmányára elé terjeszti. Majd az új tagok névsorát ismertette a főtitkár, mely után az ülést véget ért.

Tagjaink figyelmébe. Kérjük t. Tagjainkat, akik tagdíj-hátralékaikat még ezideig nem rendezték, azt mielőbb intézzék el. A szövetség adminisztrációs ügyeinek vezetését *Deák Mária* régi titkárnő vette újból át és így módunkban lesz *Profusz Etelka* titkárnőnköt egy-egy kórházba tagjaink látogatására küldeni. Nevezetnek a szövetség bélyegzőjével ellátott meghatalmazása lesz a tagdíjak beszedésére. Esetleges panaszokat is fog meghallgatni, melyeket a szövetség vezetőségének tudomására ad, amely azokat szükség esetén elintézi. Aki a szaklapot nem kapja, nála reklamálhatja. Az Elnökség.

Otthon adományok. Az Otthon alapjára a következők adományoztak: Madari Sándor alelnök az Otthon építkezése alkalmával kölcsönbe adott 500 000 koronáját adományozta, Dénes Ferenc, Berger Gyuláné 50.000, özv. Lázár Mihályné 100 000, Szabó Rózi 43.000, Winkler Borbála 18 000, Somonyai László, Dabi Mária 10.000, Molecz Ilona 5000 koronát adományoztak. Somogyi Anna 2620. Antal Amália 96, Schuller Mergit 4, Bari Barnáné 3 drb. Otthon részvényt adományozott. A adományozóknak ezután mondunk hálát köszönetet.

Adományok: A Betegápoló Egyesületnek adományoztak: Gold Rózi 40.000, Martinovszky Teréz 10.000, Fekete Róza 800, Windhager Leopoldina 7000, Becsey Juliska, Flamis Margit, Szűcs Erzsébet 4000, Német Mária, Dinnyér István 3000, Csapó Etelka, özv. Szalay Kálmáné, Balázs Etelka. Jajcai Mária 2000, Horváth Lidia 1000 koronát adományozott.

Halálozások. Az egészségügyi alkalmazottak körében ellensége a tüdővérz, ismét két fiatal kártársnőnköt ragadtott ki sorainkból. Mindkettő hű és régi tagja volt szövetségünk betegápoló szakosztályának, kiknek elhalálása mély részvétellel tölti el egyesületünk minden tagjának lelkét. A temetésükön a kártársnők nagy számban jelentek meg és mindkettőjük ravatalára a kegyelet adózása fejében konzorut helyeztek el. *Hankó Olga* ápolónő 30 éves korában hunyt el, kinek f. évi szeptember 22 volt a temetése a Rákosi temető halottas házából. — *Szedlák Anna* ápolónő 29 éves korában hunyt el, kinek temetése f. évi szeptember 25-én d. e. 10 órakor volt ugyancsak a Rákosi temető halottas házából. Ny. b.!

FÜRDŐSÖK ÉS FÜRDŐSNŐK HIREI.

Halálozás. Burszentgyörgyi *Szklutnyei Imréné* sz. Dinda Mária fürdősnő, ki a Szt. Lukács-fürdőben 20 évi teljesített szolgálatot, elhunyt. Temetése f. évi augusztus 30-án volt a farkasrati temető halottas házából. A fürdő-intézet részéről dr. *Gerő Ármán* főorvos, a szakszerveület részéről *Nagy Pál* a szakosztály elnöke bucsuztatta el.

Milyen osztályba tartozunk a betegsegélyző pénztárban. Sokan vannak fürdő testvéreink között, akik nincsenek tisztában azzal, milyen osztályba is tartoznak a kerületi pénztárban. Még 1922-ben megállapodás történt, hogy a fürdőalkalmazottak a negyedik fizetési bérosztályba tartoznak. Ezen megállapodás még a mai nap is fennáll.

Forgalmi adózás. Az 1924. augusztus 31.-i hivatalos közlöny közlései az irányadók. A fürdősnők forgalmi adózása ügyében annak idején szövetségünk eljárta, — aminek következményeképpen az üzemünkben dolgozó fürdősnőket a forgalmi adózás alól fel is mentették.

Pedikűrüzlet. Egy jó forgalmu helyen pedikűr üzlet, kitűnően berendezve, a belvárosban kistőkével azonnal átvehető. Érdeklődni lehet szövetségünk irodájában, VII., Dohány-u. 74. I. em. 16.

Választmányi ülés. A Fürdősök Egyesülete f. évi szept. 3-án választmányi ülést tartott, melyen a választmányi tagjai szép számban jelentek meg. *Nagy Pál* elnök üdvözölte a megjelenteket, a határozat képességét megállapítva, az ülést megnyitotta. Beszámolt a nyári ünnepély és a kugli verseny eredményéről, amit a választmány örömmel vett tudomásul, *Onodi János* a jegyzőkönyvet olvasta fel, *Gila Ferenc* pedig a pénztári állományról számolt be, amit a választmány hasonlóképpen tudomásul vett. *Nagy Pál* elnök beszámolt arról, hogy a szabadság ideje alatt Debrecen, Eger és más vidéki városban meglátogatta a fürdőket és értekezett az ottani szakértőkkel. Ismertette a vidéki fürdők helyzetét. Majd említett tett a készülő fürdőfürdőnyéről, mely ősszel a parlament elé kerülne. Ugy véli, hogy a fürdőfürdőnyvel kapcsolatban a kiegészítő kérdés is szóba kerül és fontos volna e törvényjavaslattervezet megszerzése. Többek hozzászólása után *Szieben József* főtitkár indítványozta, hogy a szövetség választmányára elé vitessék a kérdés, kérve a szövetség vezetőségét, hogy a parlamenti képviselőinket keresse meg oly irányban, ha e javaslattervezetet megkapják, szolgáltatassák azt tanulmányozás céljából rendelkezésünkre, hogy az észrevételeinket idejében megtehessük és ügyben. A választmány az indítványt magáévá tette. Több házi ügy elintézése után az ülést bejejezt nyert.